

SOLDATUL POET

Siegfried Loraine Sassoon (1886 - 1967) a fost un poet evreu de război, scriitor și soldat englez. Decorat pentru curaj pe Frontul de Vest, a devenit unul dintre cei mai importanți poeți ai Primului Război Mondial. Poezia sa a descris atât ororile din tranșee, cât și satirizarea pretențiilor patriotice ale celor care, în opinia lui Sassoon, erau responsabili pentru un război alimentat de un naționalism agresiv. Sassoon a devenit un punct focal al disidenței în cadrul forțelor armate atunci când a protestat singur împotriva continuării războiului în "Declarația soldatului" din 1917, care a culminat cu internarea sa într-un spital psihiatric militar; acest lucru a dus la formarea unei prietenii cu Wilfred Owen, care a fost foarte influențat de el. Ulterior, Sassoon a fost aclamat pentru lucrările sale de proză, în special pentru autobiografia sa ficțională în trei volume, cunoscută sub numele colectiv de "trilogia Sherston".

Siegfried Sassoon este cel mai bine amintit pentru poemele sale furioase și pline de compasiune despre Primul Război Mondial, care i-au adus recunoașterea publică și critică. Evitând sentimentalismul și patriotismul multor poeți de război, Sassoon a scris despre oroarea și brutalitatea războiului din tranșee și a satirizat cu dispreț generalii, politicienii și oamenii bisericii pentru incompetența și sprijinul orb acordat războiului. A fost cunoscut și ca romancier și comentator politic. În 1957 a fost distins cu Medalia Reginei pentru Poezie.

Născut într-o familie evreiască bogată, numită uneori "Rothschild din Est", deoarece averea familiei a fost făcută în India, Sassoon a trăit viața liniștită a unui gentleman cultivat înainte de Primul Război Mondial, ocupându-se de cele două interese majore ale sale, poezia și vânătoria de vulpi. Opera sa timpurie, care a fost tipărită în mod privat în mai multe volume subțiri între 1906 și 1916, este considerată minoră și imitativă, puternic influențată de John Masefield.

După izbucnirea Primului Război Mondial, Sassoon a servit în cadrul Pușcașilor Royal Welch participând la acțiuni în Franța la sfârșitul anului 1915. A primit o Cruce Militară pentru că a adus înapoi un soldat rănit în timpul unui foc intens. După ce a fost rănit în acțiune, Sassoon a scris o scrisoare deschisă de protest către departamentul de război, refuzând să mai lupte. "Cred că acest război este prelungit în mod deliberat de către cei care au puterea de a-i pune capăt", a scris în scrisoare. La îndemnul lui Bertrand Russell, scrisoarea a fost citită în Camera Comunelor. Sassoon se aștepta să fie judecat de curtea marțială

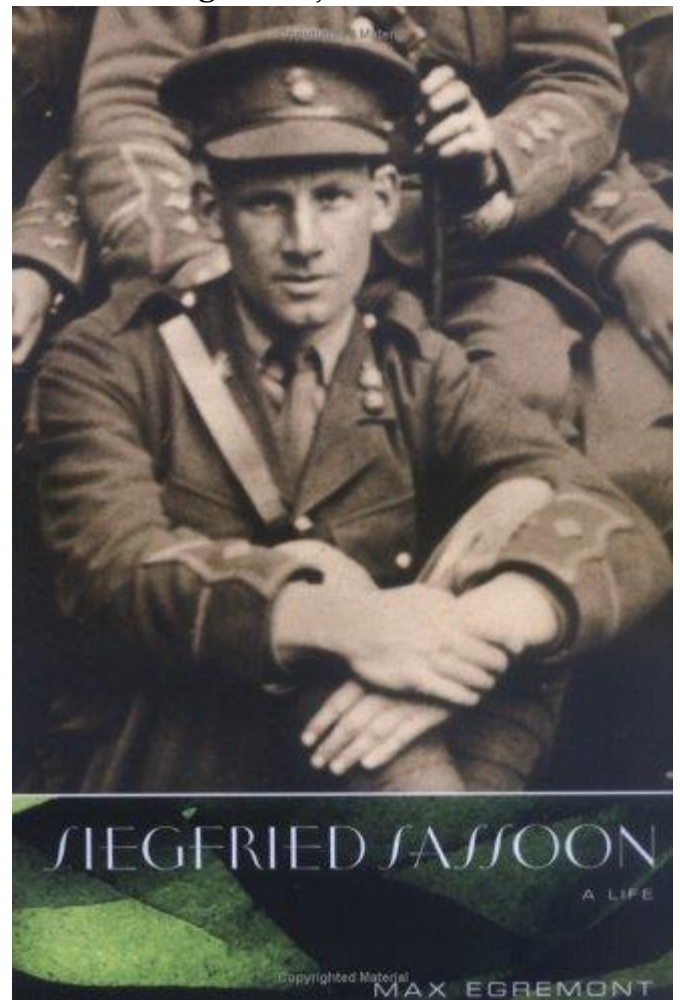
pentru protestul său, dar poetul Robert Graves a intervenit în favoarea sa, argumentând că Sassoon suferea de șocul obuzelor și avea nevoie de tratament medical. În 1917, Sassoon a fost spitalizat.

Counter-Attack and Other Poems

(Contraatac și alte poeme) reunește unele dintre cele mai bune poeme de război ale lui Sassoon, toate fiind "lamentații sau satire realiste și dure", scrie Margaret B. McDowell în Dictionary of Literary Biography. Colecția ulterioară The War Poems of Siegfried Sassoon (Poemele de război ale lui Siegfried Sassoon) a inclus 64 de poezii de război, majoritatea scrise în timp ce Sassoon se afla în spital, recuperându-se după rănilor suferite. Reacția publicului la poezia lui Sassoon a fost vehementă. Unii cititori s-au plâns că poetul a dat dovadă de puțin patriotism, în timp ce alții au considerat că descrierea șocantă și realistă a războiului era prea extremă. Chiar și prietenii pacifiști s-au plâns de violența și de detaliile concrete din opera sa. Dar publicul britanic a cumpărat cărțile pentru că, în cele mai bune poezii ale sale, Sassoon a surprins sentimentul războiului din tranșee și oboseala soldaților britanici pentru un război care părea că nu se va sfârși niciodată. "Calitatea dinamică a poemelor sale de război", potrivit unui critic pentru Times Literary Supplement, "se datora intensității sentimentelor care stăteau la baza cinismului lor". "În istoria poeziei britanice", a scris McDowell, "[Sassoon] va fi amintit în primul rând pentru cele aproximativ o sută de poeme... în care a protestat împotriva continuării Primului Război Mondial".

După război, Sassoon s-a implicat în politica Partidului Laburist, a ținut conferințe despre pacifism și a continuat să scrie. Cele mai de succes lucrări ale sale din această perioadă au fost trilogia sa de

romane autobiografice, The Memoirs of George Sherston. În acestea, el a făcut o relatare ușor ficționalizată, cu puține schimbări, cu excepția numelor, a experiențelor sale din timpul războiului, punându-le în contrast cu amintirile sale nostalgice despre viața la țară de dinainte de război și relatând creșterea sentimentelor sale pacifiste. Unii au susținut că cea mai bună operă a lui Sassoon este proza sa, în special primele două romane Sherston. Memoriile unui vânător de vulpi a fost descris de un critic de la *Springfield Republican* ca fiind "un roman cu un conținut cu totul proaspăt și încântător", iar Robert Littrell de la *Bookman* l-a numit "o carte singulară și ciudat de frumoasă".

Continuarea acestei cărți a fost, de asemenea, bine primită. Criticul New Statesman a numit Memoriile unui ofițer de

infanterie "un document de o intensă și sensibilă umanitate". Într-o recenzie pentru Times Literary Supplement, după moartea lui Sassoon, un critic a scris: "Singura sa adevărată capodoperă, Memoriile unui ofițer de infanterie ... este mereu proaspătă. Autoexaminarea sa este sinceră, critică și plină de umor. ... Dacă Sassoon ar fi scris la fel de bine ca și acest lucru în mod constant, ar fi fost o figură de o reală statură. Așa cum este, literatura engleză are o mare operă de la el aproape din întâmplare."

Biografia critică a lui Sassoon despre romancierul și poetul victorian George Meredith a avut o receptare la fel de pozitivă. În acest volum, el a relatat numeroase anecdote despre Meredith, făcându-i un portret viu atât ca persoană, cât și ca autor: "Cititorul termină cartea cu sentimentul că un mare autor a devenit unul dintre vecinii săi apropiați", a scris G.F. Whicher în New York Herald Tribune Book Review. Părțile critice ale cărții au fost, de asemenea, laudate, deși unii au considerat că scrierea este neglijentă. Însă criticul de la New Yorker a remarcat "critica literară proaspătă și plină de viață" a lui Sassoon, iar recenzentul de la Times Literary Supplement a declarat că "domnul Sassoon ne oferă o estimare a poetului, considerată cu intensitate de perspicacitate, abil conturată ca biografie și scrisă cu siguranță de stil".

În 1957, Sassoon s-a convertit la catolicism, deși, cu ceva timp înainte de convertire, preocupările sale spirituale fuseseră subiectul predominant al scrierilor sale. Aceste poeme religioase ulterioare sunt considerate de obicei net inferioare celor scrise între 1917 și 1920. Cu toate acestea, Secvențe (publicat cu puțin timp înainte de convertirea sa) a fost laudat de unii critici. Derek Stanford, în Books and Bookmen, a

afirmat că "poemele din Sequences constituie unele dintre cele mai impresionante poezii religioase din acest secol".

Vorbind despre poezia de război a lui Sassoon într-un număr din 1981 al revistei The Spectator, P.J. Kavanagh a afirmat că "astăzi ele sună la fel de adevărat ca întotdeauna; este greu de imaginat cum ar putea fi mai bune". Privind retrospectiv la lunga carieră literară a lui Sassoon, Peter Levi a scris în Poetry Review: "În poezia sa se poate observa maturizarea lentă și neliniștită a unui talent foarte mare; amploarea sa nu a fost încă recunoscută. ... Este unul dintre puținii poeți din generația sa de care nu ne putem lipsi cu adevărat."

Sassoon a murit în 1967 din cauza unui cancer la stomac. Documentele sale sunt păstrate la Universitatea din Cambridge.

Siegfried Sassoon

POEZII

Soluție

Angoasa pământului ne absolvă ochii
Până când frumusețea strălucește în tot
ceea ce vedem.

Războiul este flagelul nostru; totuși
războiul ne-a făcut înțelepți,
Și, luptând pentru libertatea noastră,
suntem liberi.

Groaza rănilor și mânia vrăjmașului,
Și pierderea lucrurilor dorite; toate acestea
trebuie să treacă.
Noi suntem legiunea fericită, pentru că știm
Timpul nu-i decât un vânt de aur care
scutură iarba.

A fost un ceas când ne era greu să ne
despărțim
De viața pe care doream să o împărțim nu
mai puțin decât alții.
Acum, după ce am revendicat această
moștenire a inimii,
Ce ne mai trebuie, camarazii și frații mei?

**

Istoria antică

Adam, un vultur bătrân și brun în ploaie,
Tremura sub măslinii săi biciuiți de vânt;
Strângându-și bărbia ascuțită pe genunchii
scorojiți,
El gemea și mormăia creierului său
întunecat;

"Cel mai mare dintre toți - a fost Cain!
'Un leu stăpân pe coline, pe care nimeni nu-
l putea obosi;

"Iute ca un cerb; un armăsar al câmpiei.
"Flămând și feroce cu fapte de o uriașă
ambiiție.

Se gândea la Abel, blând și frumos...
Un îndrăgostit cu dezastru scris pe față,
Și cu floarea stacojie răsucită în părul
strălucitor.
'Temător să lupte; era o crimă de mai mare
rușine? ...
'Dumnezeu l-a urât mereu pe Cain' ... Și-a
plecat capul...
Omul sălbatic și slăbănog ai cărui frumoși
fii erau morți.

**

Atac

În zori, creasta apare masivă și mohorâtă
În purpura sălbatică a soarelui care
strălucește,
Filtrat, printre norii de fum care învăluie
Panta amenințătoare cu cicatrice; și, unul
câte unul,
tancurile se târăsc și se prăbușesc cu fața la
sârma ghimpată
Barajul răcnește și se ridică. Apoi,
neîndemânatic alunecă
Cu bombe, tunuri, lopeți și echipamente de
luptă,
Oamenii se împing și urcă pentru a
întâmpina focul.
Linii de fețe gri, mormăind, mascate de
frică,
Își părăsesc tranșeele, trecând pe deasupra,
În timp ce timpul trece în gol peste
încheieturile lor,
Și speranța, cu ochi ascunși și pumni
încleștați,
se zbate în noroi.
O, Iisuse, fă să se oprească!

Plictis

Casa e înghesuită: etaj după etaj rânjesc
Și chicotesc la spectacol, în timp ce
rândurile de cabotini
De prostituate stridente, corul e beat de
gălăgie;
"Suntem siguri: Kaiserul iubește vechile și
scumpele lui tancuri!"

Mi-ar plăcea să văd un tanc coborând din
loje,
Să se clatine pe melodii de rag-time, sau
"Home, sweet Home,"
Și nu s-ar mai face glume în salonul de
muzică

Să râdă cineva de cadavrele ciuruite din
jurul Bapaume. *

* *Bapaume -comună lângă Pas de Calais,
acolo au avut loc lupte grele în ambele
războaie mondiale*

**

Contraatac

Am câștigat primul nostru obiectiv cu
câteva ore înainte
În timp ce răsăritul se ivea cu ochii clipind,
Palid, nebărbierit și însetat, orbit de fum.
Lucrurile păreau în regulă la început. Am
ținut linia lor,
cu bombardiere postate, tunuri Lewis bine
plasate,
și zgomotul lopeților care adânceau
șanțurile puțin adânci.
Locul era plin de morți; picioarele verzi și
neîndemânatic
cu cizme înalte, se întindeau și se târau de-a
lungul șanțurilor.
Și trunchiuri, cu fața în jos, în noroiul
absorbant,

Se bălăceau ca niște saci de nisip călcați în
picioare și plini de nisip;
Și fese goale îmbibate, ca niște covoare de
păr,
capetele umflate și înghesuite dormeau în
noroii de ghips.
Și apoi a început ploaia, - ploaia cea veselă
și bătrână!

Un soldat îngenuncheat pe mal,
Privea peste dimineața înnegrită de ceață;
Se întreba când se vor apuca Germanii de
treabă;
Și apoi, bineînțeles, au început câte cinci,
apoi nouă
Traversând, siguri ca soarta, și niciodată
eșec.
Mut în zgomotul obuzelor, el privea cum
totul explodează
Scuipând pământ întunecat și sârmă cu
rafale din iad,
În timp ce giganții se dizolvau în valuri de
fum.
S-a ghemuit și a tresărit, amețit de frica
galopantă,
Bolnav de dorința de a scăpa, urând groaza
sugrumată
De gesturile măcelărite și frenetice ale
morților.

Un ofițer a coborât în șanț:
"Stați pe loc și ocupați-vă să răspundeți cu
foc!" A plecat...
Gâfâind și țipând: "Comandă de foc...
contraatac!"
Apoi, ceața s-a ridicat. Bombardament pe
dreapta
Jos, bătrâna tranșee- mitraliere în stânga;
Și figuri împiedicându-se în față.
"Doamne, vin spre noi!" Gloanțele scuipau,
Și el și-a amintit de pușca lui... foc rapid...
Și a început să tragă cu sălbăticie... apoi o
explozie...
L-a zdrobit și l-a învărtit într-o parte, l-a
făcut să cadă.

Ca să urle și să se zvârcolească: nimeni nu l-a băgat în seamă; s-a înecat
Și s-a luptat cu vâlurile fluturând din întunericul înăbușitor,
Pierdut într-o confuzie neclară de strigăte și gemete...
Jos, și jos, și jos, și mai jos, s-a scufundat și s-a înecat,
Sângerând până la moarte.
Contraatacul a eșuat.

**

Patul morții

A adormit și a fost conștient de tăcerea îngrămădită
În jurul lui, neclintită ca zidurile neclintite;
Fluide razele plutitoare de lumină de chihlimbar,
Înălțându-se și tremurând în aripile somnului.
Liniște și siguranță; și țărnel muritor
Lipsit de valuri, fără de lună, al morții.
Cineva îi picura apă în gură.
A înghițit, fără să se împotrivescă; a gemut și a căzut
Prin penumbra purpurie spre întuneric; și a uitat
Pulsul și durerea de opium care-i era rana.
Apa-calmă, alunecând verde deasupra barajului;
Apa - o alee luminată de cer pentru barca lui,
cu glas de pasăre, și mărginită de flori reflectate
Și nuanțe tremurate de vară: în derivă,
El a înmuiat mulțumit vâslele, și a suspinat, și a dormit.

Noaptea, cu o rafală de vânt, era dus în rai,
Noaptea. Era orb; nu putea vedea stelele.
Strălucind printre fâlfâiturile norilor rătăcitori;
Ciudate pete de culoare, purpuriu, stacojiu,

verde,
pâl pâiau și se stingeau în ochii lui înecați.

Ploaia - o auzea foșnind prin întuneric;
Parfumul și muzica se împleteau ca un singur lucru;
Ploaie caldă peste trandafirii care se lăsau în jos;
care udă pădurile; nu ploaia aspră care mătură...
În spatele tunetului, ci o pace care picură,
care spală ușor și încet viața.

S-a mișcat, mișcându-și corpul; apoi durerea...
A sărit ca o fiară care dă târcoale, a apucat și a sfâșiat
Visele lui neclare cu gheare și colți.
Dar cineva era lângă el; în curând s-a întins
Tremurând pentru că acel lucru rău trecuse.
Și moartea, care pășise spre el, s-a oprit și l-a privit.

Aprinde-ți multe lămpi și veniți în jurul patului său.
Împrumutați-i ochii, sângele cald și dorința de a trăi.
Vorbiți-i, treziți-l, poate îl veți salva încă.
E tânăr; a urât războiul; cum ar trebui să moară
Când bătrânii cruzi luptători câștigă sigur?

Dar moartea i-a răspuns: "Eu îl aleg pe el."
Așa că a plecat,
Și a fost liniște în noaptea de vară;
Liniște și siguranță; și voalurile somnului.
Apoi, de departe, zgomotul tunurilor.

Sursa: Bătrânul Vânător și alte poezii (1917)

**

Visători

Soldații sunt cetățeni ai țărâmului cenușiu
al morții,
care nu primesc dividende de pe urma
zilelor viitoare.

În marea oră a destinului ei stau,
Fiecare cu dușmăniile, geloziile și durerile
lui.

Soldații au jurat să acționeze; ei trebuie să
învingă

Un apogeu înflăcărat fatalul climax al vieții
lor.

Soldații sunt niște visători; când încep să
sune armele

Se gândesc la casele luminate de foc, la
paturi curate și la soții.

Îi văd în adăposturi murdare, roși de
șobolani,

Și în tranșee ruinate, biciuite de ploaie,
Visând la lucruri pe care le-au făcut cu
mingea și bâte,

Și batjocoriți de dorința fără speranță de a
recupera

Sărbătorile, și spectacolele de film, și
certurile,

Și mergând la birou cu trenul.

**

Toată lumea a cântat

Toată lumea a izbucnit brusc în cântec;

Și am fost umplut de atâta încântare

Așa cum păsările întemnițate trebuie să
guste libertatea,

zburând sălbatic peste albul

Livezilor și câmpurile verzi-închise;

clipind în fața ochilor.

Vocea tuturor s-a înălțat deodată;

Și frumusețea a venit ca soarele la apus:

Inima mea a fost zguduită de lacrimi; și

groaza

S-a îndepărtat ... O, dar toată lumea

Era o pasăre; Și cântecul era fără cuvinte;

Cântecul nu se va termina niciodată.

**

Generalul

"Bună dimineața, bună dimineața!", a spus
generalul.

Când l-am întâlnit săptămâna trecută, în
drum spre front.

Acum, soldații cărora le zâmbea sunt
majoritatea morți,

iar noi blestemăm personalul - niște porci
incompetenți.

"E o carte de vizită veselă", i-a mormăit
Harry lui Jack.

În timp ce se străduiau să ajungă la Arras
cu pușca și rucsacul militar.

Dar i-a făcut pe amândoi de râs
prin planul său debil de atac.

**

Glorie femeilor

Ne iubiți când suntem eroi, acasă în
concediu,

sau răniți într-un loc onorabil.

Voi venerați decorațiile; credeți

Că politețea răscumpără rușinea războiului.

Voi ne faceți obuze. Ascultați cu încântare,
poveștile despre murdărie și pericol, cu

mare drag.

Încoronați ardoarea noastră de la distanță
în timp ce luptăm,

Și ne plângeți memoria când suntem uciși.

Nu vă vine să credeți că trupele britanice

"se retrag"

Când ultima groază a iadului îi frânge și ei o
iau la fugă,

călcând în picioare cadavre orbite de sânge.

O, mamă germană care visezi lângă foc,

În timp ce tricotezi șosete pentru fiul

tău

Fața lui e călcată mai adânc în noroi.

Sursă: Contraatac și alte poezii (1918)

Măreția fantomelor

Când am auzit vorbe mărunte despre
oameni mari
Mă urc în pat; îmi aprind cele două
lumânări; apoi
Mă gândesc la ce s-a spus; și las deoparte
Ceea ce a remarcat un oarecare și ce a
răspuns altcineva.

Au vorbit cu ușurință despre prietenii mei
fără de moarte,
(Lămpi pentru întunericul meu, mâini care
mă ghidează acolo unde mă împiedic,)
Citând, pentru scopuri de conversație
superficială,
Ceea ce Shelley a strigat, ceea ce Blake a
murmurat cândva cu sălbăticie...

Cum pot ei să folosească astfel de nume și
să nu fie umili?
Eu am tăcut; supărat de ceea ce au rostit.
Morții le-au lăsat moștenire viața; morții au
spus
Ceea ce aceștia nu pot decât să memoreze și
să bâlbâie.

**

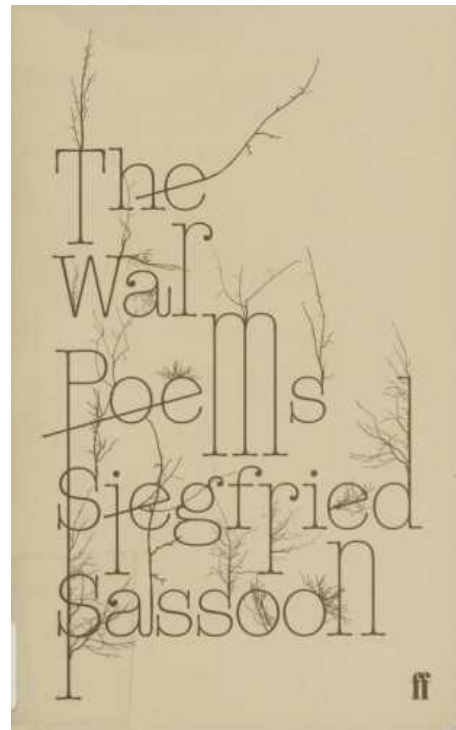
Inima umilită

Mergi în căutarea ta, suflet.
Exploatează calea dovedită de prezicerea
timpului.
A ta e conformă cu un mister deplin
Eu nu sunt decât locuința ta bântuită de
pasiune.

Adu ce vești poți,
Străin, iubit de inima umilită a trupului.
Șoptește un cuvânt unui om muritor
Din pacea de care el cere să te desparți.

De aici, oaspetele meu,
Sânge și oase se împrietenesc, acolo unde tu
rămâi
Până la plecare, pentru a împărtăși o
căutare eternă.
Eu nu sunt decât creierul care a visat și a
murit.

*Siegfried Sassoon, "The Humbled Heart"
din Collected Poems 1908-1956.*

Traducere și note - AG

SAGA Publishing